

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.З.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

Національний
технічний університет
ДНІПРОВСЬКА
ПОЛІТЕХНІКА
1899

Міністерство освіти і науки України
Національна академія наук України
Національний центр «Мала академія наук України»
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
Київський національний університет
будівництва і архітектури
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Національний університет «Львівська політехніка»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ХVІІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА
НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

09 – 12 грудня 2025 року
Полтава

УДК 378.091.321:74/75]:[159.58:7]-047.44

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ АРТТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАХОДІВ
ВИКЛАДАЧЕМ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА:
АНАЛІЗ ТА ПРЕДСТАВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

Острогляд О.В., старша викладачка

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
olenaostrohyad@nupp.edu.ua*

Актуальність дослідження визначається нагальною потребою суспільства у засобах ефективної психоемоційної підтримки та розвитку резиліентності особистості в умовах посиленого стресу та невизначеності. Інтеграція арттерапевтичних методик у систему освіти є особливо значущою, оскільки вона надає здобувачам освіти та іншим учасникам освітнього процесу безпечний простір для невербального вираження переживань і сприяє внутрішній гармонізації. У цьому контексті викладач образотворчого мистецтва, володіючи глибокими знаннями мови кольору, композиції та образотворчих технік, виступає не лише як педагог, а й як компетентний фасилітатор арттерапевтичного процесу. Незважаючи на широке практичне застосування, досвід викладачів мистецьких дисциплін часто потребує емпіричного аналізу та систематизації для підтвердження його науково-практичної ефективності.

Мета роботи полягає у проведенні комплексного аналізу власного досвіду організації та проведення серії арттерапевтичних заходів, оцінці їхньої ефективності на основі зібраних даних та представленні конкретних психолого-педагогічних результатів.

Методика та організація дослідження базувалися на принципах якісного та кількісного аналізу. Протягом травня – серпня 2025 року було проведено масштабну серію із 22 групових практичних заходів для різних цільових аудиторій (здобувачі освіти вищого навчального закладу, дорослі, діти), які стали емпіричною базою для дослідження. Серед ключових проведених сесій, спрямованих на роботу з емоційним станом, самоідентифікацією та груповою динамікою, можна виділити: «Чотири стихії» (29.05), «Коло довіри» (11.06), «Музика у кольорі» (11.06), «Квітковий колаж» (17.06), «Ритми дихання та барви природи» (18.06), «Дерево відчуттів» (27.06), «Образ групи» (30.06), «Мандрівка в кольорі» (30.06), а також низку сесій, присвячених внутрішнім ресурсам: «Коло добра» (01.07), «Послання собі» (02.07), «Лабіринт. В пошуках виходу» (04.07), «Кольори моїх відчуттів» (07.07), «Мій внутрішній сад» (09.07). Завершальні сесії літнього циклу – «Подих вітру», «Мій безпечний простір», «Трансформація пейзажу», «Відлуння природи. Природа як дзеркало» та «Мій голос у кольорі» (28–29.08) – були присвячені інтеграції досвіду та психологічному заземленню.

Організація дослідження включала використання таких методів: 1) включене спостереження за динамікою групи та індивідуальною роботою; 2) аналіз творчих продуктів учасників (інтерпретація композиційних, колористичних та символічних рішень); 3) структуроване опитування учасників до та після сесій.

Програма також передбачає подальшу сегментацію та поглиблення тематики у період листопад–грудень 2025 року з акцентом на сезонні психологічні виклики (втрата, апатія, пошук внутрішнього світла). Заплановані заходи мають чіткі терапевтичні цілі та процесуальний опис: «Тінь відпускання» (20.11), «Птаха надії» (26.11), «Передчуття зими. Графіка дерев» (27.11), «Формула внутрішнього світла» (4.12), «Відбиток на снігу. Мій слід у часі», «Сніжинка особистого сенсу» (11.12).

Результати дослідження підтвердили високу ефективність цілеспрямованих арттерапевтичних заходів у вирішенні психолого-педагогічних завдань. Якісний аналіз показав значне підвищення рівня саморефлексії учасників (зокрема, після сесій «Дерево відчуттів» та «Мій внутрішній сад»), покращення навичок емоційної саморегуляції та зниження рівня групової тривожності. Техніки, що використовують природні та вторинні

матеріали («Чотири стихії», «Квітковий колаж», «Ритми дихання та барви природи»), сприяли швидкому заземленню та встановленню контакту з власними ресурсами. Зафіксовано позитивну динаміку у творчих роботах: перехід від хаотичних та темних композицій до більш структурованих, збалансованих та насичених кольорових рішень, що корелює зі змінами у внутрішньому стані учасників. Наприклад, сесії, спрямовані на роботу з невизначеністю та втратами (запланована «Гінь відпускання»), демонструють потенціал арт-терапії для забезпечення психологічного завершення циклів та формування навичок прийняття змін. Досвід показав, що чітка тематична спрямованість сесій, інтегрована з образотворчими прийомами, дозволяє максимально ефективно пропрацьовувати складні стани, а роль викладача образотворчого мистецтва як фасилітатора є ключовою для забезпечення якісного терапевтичного процесу.

Висновки підтверджують, що систематичне впровадження арттерапевтичних заходів у освітню практику викладачем образотворчого мистецтва є ефективним інструментом психосоціальної підтримки, розвитку емоційного інтелекту та підвищення життєстійкості учасників. Проаналізований досвід демонструє, що арт-терапія не лише поглиблює розуміння мистецтва, а й виконує важливу компенсаторну та корекційну функцію. Подальші перспективи дослідження включатимуть детальний кількісний аналіз результатів подальших сесій та розробку методичних рекомендацій для викладачів мистецького спрямування щодо інтеграції арт-терапії у щоденну педагогічну діяльність.

УДК 378.147:658.8:622.3

**ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У НАФТОГАЗОВІЙ
ГАЛУЗІ**

Палій К.В., PhD, доцент, **Тупиця О.Ю.**, PhD, доцент
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
e.paliy777@gmail.com

Професійна підготовка філологів-перекладачів технічного профілю набуває особливого значення в сучасних умовах розвитку енергетичної безпеки та нафтогазового сектору України. Галузевий переклад у нафтогазовій сфері вимагає від фахівця не лише високого рівня мовної підготовки, а й здатності працювати з технічною, нормативною та виробничою документацією, спеціалізованими технологічними процесами, інноваційними системами та галузевими стандартами. Саме тому, розроблена викладачами кафедри освітньо-професійна програма «Галузевий переклад: англійська мова, німецька мова» [1] включає мейджор «Переклад у нафтогазовій галузі», який формує у студентів комплекс професійних компетентностей, необхідних для перекладацької діяльності у високотехнологічному та інженерно насиченому середовищі. У межах цього мейджора передбачено шість взаємопов'язаних освітніх компонентів, серед яких *ЗМ4 «Німецькомовна нафтогазова термінологія і переклад в галузі»*.

Таке структурування вимагає створення спеціалізованих навчально-методичних матеріалів, орієнтованих на опанування предметних знань і галузевої термінології, тому викладачі кафедри уклали підручник «Практика перекладу в нафтогазовій галузі», відповідно до змісту й логіки освітньої програми [2].

Зміст підручника забезпечує системне вивчення термінології, наближення навчального матеріалу до реальних виробничих ситуацій, формування інтегрованих професійних компетентностей. Особливого значення набуває аналітична обробка текстів у вигляді **bi-text**. Така методика роботи під час практичного заняття є, на нашу думку, найбільш ефективною для взаємодії викладача зі студентами. **Bi-text** – це два тексти різними мовами, які подаються паралельно й узгоджені між собою за змістом: оригінальний текст та його переклад. Для чого